
Najaarsrapportage 2023

Versie AB 11 december 2023
Samengesteld door Staatsbosbeheer PE-Zuid-Holland

Peildatum: 31 augustus 2023

Hoofdstuk	Pagina
Bestuurlijke samenvatting	3
Financiële samenvatting	4
Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden	5
Beheerlasten	6
Bedrijfsvoering	7
Projecten (kredieten en investeringen)	9
Vermogen en risicobeheersing	12
Bijlage I Financieel overzicht Najaarsrapportage 2023	
Bijlage II Begrotingswijziging 2023	

1 Bestuurlijke samenvatting

De Najaarsrapportage 2023 is een tussentijdse rapportage waarmee het bestuur en geïnteresseerden worden geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële stand van zaken van recreatieschap Rottemeren. Voor deze rapportage is het uitgangspunt dat alleen over grote afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 wordt gerapporteerd. De rapportage is breder dan alleen de kerntaken (beheer en onderhoud); zo zijn hierin ook de ontwikkeling van de gebieden van Rottemeren en de bestuurlijke ontwikkelingen meegenomen. Zaken die volgens planning verlopen worden, mits er een bestuurlijke relevantie is, niet toegelicht.

Bestuurders

Er zijn in 2023 een aantal mutaties geweest in de bestuursamenstelling. De huidige samenstelling is als volgt:

Dagelijks Bestuur:

Dhr. Vincent Karremans	voorzitter	gemeente Rotterdam
Dhr. Michiel Muis		gemeente Lansingerland
Dhr. Daan de Haas		gemeente Zuidplas

Algemeen Bestuur:

Dhr. Vincent Karremans	voorzitter	gemeente Rotterdam
Dhr. Faouzi Achbar		gemeente Rotterdam
Dhr. Michiel Muis		gemeente Lansingerland
Dhr. Simon Fortuyn		gemeente Lansingerland
Dhr. Daan de Haas		gemeente Zuidplas
Dhr. Frans Klovert		gemeente Zuidplas

Namens Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK):

Mw. Josien van Capelle (adviserend lid)

Bestuurlijke toelichting op hoofdlijnen

Uitvoeringsagenda

In mei 2021 is het Ontwikkelplan door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Om het Ontwikkelplan tot uitvoering te brengen, is er een uitvoeringsagenda opgesteld. Het bestuursvoorstel behorende bij tranche 1 van de uitvoeringsagenda is eind 2022 vastgesteld. Inmiddels is de programmamanager druk doende met zowel projecten uit de uitvoeringsagenda als ook het toetsen van nieuwe initiatieven. Hierover vindt geregeld en op vaste momenten afstemming met de VAAC plaats en wordt het bestuur middels een update op de hoogte gehouden van de vorderingen.

Governance

Het Ontwikkelplan is breder dan de taken van het recreatieschap. Daarom zijn ook de uitvoeringsagenda en dus de focus beperkt tot de taken van het recreatieschap. Zo staan in het Ontwikkelplan ook sociaalmaatschappelijke initiatieven, die buiten het takenpakket van het schap vallen, hoewel ze wel wenselijk zijn in het Landschapspark. Er is dus een nieuwe manier van samenwerking nodig om het Landschapspark te realiseren en optimaal te laten functioneren.

In opdracht van het bestuur van het recreatieschap heeft een externe partij (Common Eye) onderzoek gedaan naar een eventuele oprichting en borging van een regionale samenwerking

waarin een andere manier van afstemming met partners in het gebied wenselijk is. Het bestuur heeft besloten om de “uitgangspunten en opzet van een Ontwikkeltafel De Rotte door Common Eye” aan te bieden aan de leden van de klankbordgroep en de klankbordgroep te vragen “de handschoenen op te pakken”, zodat zij het verdere initiatief kunnen nemen.

Subsidieverordening

Eind 2022 heeft het Algemeen Bestuur van Recreatieschap Rottemeren de tekst van de Subsidieverordening Rottemeren vastgesteld. Een deel van het budget is beschikbaar om maatschappelijke initiatieven van burgers te ondersteunen. Het gaat daarbij om een steun in de rug voor kleine initiatieven die bijdragen aan het landschapspark De Rotte. Om de subsidieverordening van kracht te laten zijn, moet deze ook door de raden van de deelnemende gemeenten worden vastgesteld. Inmiddels heeft deze vaststelling bij twee van de drie gemeenten plaatsgevonden.

Samenwerkingsovereenkomst en evaluatie

De samenwerkingsovereenkomst (SOK): het Recreatieschap en Staatsbosbeheer zijn van begin 2019 tot eind 2023 een publieke samenwerking aangegaan op het gebied van het Beheer, de Ontwikkeling en Ondersteunende diensten ten aanzien van natuur-en recreatiegebieden in de gemeenten Rotterdam, Lansingerland en Zuidplas. Deze loopt af per 31 december 2023. Staatsbosbeheer stelt een nieuwe SOK op met onder andere een nieuw voorstel voor de looptijd van de SOK.

Eindevaluatie samenwerking tussen de diverse partijen van Recreatieschap Rottemeren: Eind 2018 heeft het Algemeen Bestuur van Recreatieschap Rottemeren de SOK vastgesteld, waarna destijds is opgenomen in de SOK dat de samenwerking wordt geëvalueerd in 2023. De doelstelling van de evaluatie is het beoordelen en waarderen van de uitvoering van de overeenkomst, ook met oog op een mogelijke verlenging van de samenwerking. De evaluatie richt zich op drie hoofdonderwerpen:

- o Een evaluatie van de producten en diensten
- o Een evaluatie van de samenwerking tussen het recreatieschap en Staatsbosbeheer
- o Een evaluatie van afgesproken procedures

De eindevaluatie wordt door een onafhankelijke externe partij, te weten Common Eye uitgevoerd. De uitkomsten/aanbevelingen van de eindevaluatie maken tevens onderdeel uit van de nieuwe SOK.

2 Financiële samenvatting

Samenvatting Staat van Baten en Lasten			
	Begroting 2023	1e Begrotingswijziging 2023	Prognose 2023
Baten			
Bijdragen deelnemers	4.140.800	0	4.140.800
Huren en pachten	720.000	100.800	820.800
Rentebaten	0	350.000	350.000
Overige baten	63.300	39.200	102.500
Totaal Baten	4.924.100	490.000	5.414.100
Lasten			
Dienstverlening SBB	1.882.200	-82.200	1.800.000
Regulier onderhoud	1.263.500	75.500	1.339.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	1.605.900	134.900	1.740.800
Afschrijvingen economisch nut	12.700	0	12.700
Afschrijvingen maatschappelijk nut (via afschrijvingsreserve)	36.300	0	36.300
Materiële lasten	245.600	75.800	321.400
Overige lasten	0	0	0
Totaal Lasten	5.046.200	204.000	5.250.200
Saldo gewone bedrijfsvoering	-122.100	286.000	163.900
Totaal kredieten	PM	-143.100	-143.100
Saldo van baten en lasten	-122.100	142.900	20.800
Dekking kredieten via de inv. reserve Uitvoeringsagenda	PM	63.400	63.400
Dekking kredieten via de algemene reserve	PM	38.400	38.400
Dekking kredieten via de investeringsreserve	PM	21.300	21.300
Dekking kredieten via de reserve herinrichting gebied A16	PM	20.000	20.000
Dotatie reserve Vervangingsinvesteringen	-35.000		-35.000
Vrijval Afschrijvingsreserve	36.300		36.300
Vrijval reserve Noordoever	120.800		120.800
Totaal mutaties in de reserves	122.100	143.100	265.200
Verwacht voordelig saldo	0	286.000	286.000

Voor het begrotingsjaar 2023 wordt een overschot verwacht van € 286k. De baten gaan zo'n € 490k hoger uitvallen, terwijl de lasten met circa € 204 stijgen.

De hogere baten zijn met name te danken aan hogere pachten (€ 100k, door een forse indexering die conform de begrotingsuitgangspunten niet wordt begroot) en de rentebaten van naar verwacht € 350k. In tegenstelling tot voorgaande jaren ontvangen wij nu rente over het uitstaande saldo schatkistbankieren. Inmiddels is de rentevergoeding opgelopen naar ruim 3%.

De verwachte lastenstijging van € 204k bestaat uit 4 componenten:

- Dienstverlening SBB; € 82k lager dan begroot. Zie verder de tabel onder 5 Bedrijfsvoering.
- Regulier onderhoud; € 75k hogere lasten in verband met extra werkzaamheden voor afvaldumpingen en vernielingen.
- Dotatie voorziening Groot Onderhoud; zoals besproken bij de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 is een extra dotatie (€ 135k) nodig i.v.m. de gestegen prijzen. In de

meerjarenbegroting 2024 is deze al verwerkt. Nu wordt dit ook opgenomen voor begrotingsjaar 2023.

- Materiële lasten; € 75k hogere lasten als gevolg van de invoering van de subsidieverordening (bijdragen budget).

De mutaties voor kredieten (projecten en investeringen) worden gedekt door de daartoe gecreëerde reserves. Het effect is saldo-neutraal.

3 Programma instandhouding en ontwikkeling gebieden

Gebiedsbeheer

Uitvoeren Terreinbeheer

De Rottemeren heeft de afgelopen periode weer te maken gehad met zeer verschillende weersomstandigheden. In de winterperiode een beperkte maar wel strenge vorstperiode waarbij het asfalt van de autowegen in de Eendragtspolder, de Slingerkade en de van Oudheusdenweg kapot is gevrozen. De zomer was vroeg dit jaar met een mooie periode in juni welke veel bezoekers in de gebieden bracht. Vooral de stranden bij de Zevenhuizerplas zijn goed bezocht.

In 2023 waren er veel illegale lozingen van chemicaliën in de Rottemeren, dit hebben we nog niet eerder op deze wijze meegemaakt. Ook het achter laten van lachgas patronen komt steeds vaker voor.

Toezicht en Handhaving

- In 2023 zijn er weer diverse handhavingsacties geweest. Een aantal keer is er een grote actie geweest op de overlast van mountainbikers op paden waar zij niet mogen komen.
- Bij een grootschalige viscontrole op nachtvissen bleken bij alle vissers de vispapieren in orde te zijn, wat aangeeft dat de dagelijkse controles nut blijken te hebben.
- Bij mooi weer geven de brugspringers bij de Rottebanbrug veel overlast. Onze handhavers proberen met de collega Boa's van de andere gemeenten hier sturing aan te geven zodat de andere recreanten niet teveel overlast ervaren.

Ondersteunende diensten (Bestuurlijke producten)

Enkele dossiers en werkzaamheden waar de Ondersteunende afdelingen (Bestuurlijk, Financieel en Juridisch) de afgelopen periode extra werkzaamheden voor hebben verricht:

- De gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling (WGR);
- Samenwerkingsovereenkomst en Product-Dienstencatalogus;
- Governance;
- Herverdeling deelnemersbijdragen;
- Voorbereidingen Rechtmatigheidsverantwoording.

4 Beheerlasten

Regulier onderhoud

Regulier Onderhoud	Lasten		
	Begroting 2023	1e Begrotingswijziging 2023	Prognose 2023
Uitvoeren terreinonderhoud in eigen beheer	222.500	59.500	282.000
Gras- en waterbestekken	750.000	-24.000	726.000
Hygienebestekken	275.000	40.000	315.000
Vaarnetwerk	16.000	0	16.000
Totaal Regulier Onderhoud	1.263.500	75.500	1.339.000

Door afvaldumpingen en vernielingen wordt voor onderhoud in eigen beheer circa € 59k meer uitgegeven.

De kosten voor de bestekken zullen ongeveer met € 16k toenemen (prijsschommelingen).

Groot onderhoud

STAND VOORZIENING	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand voorziening 1 januari	2.914.633	2.966.277	2.698.729	1.395.767	1.235.068	1.466.813	1.125.180
Dotatie	1.605.900	1.740.796	1.740.796	1.740.796	1.740.796	1.740.796	1.740.796
Onttrekking (incl P en Index)	1.554.256	2.008.344	3.043.758	1.901.495	1.509.051	2.082.428	1.777.737
Stand voorziening 31 december	2.966.277	2.698.729	1.395.767	1.235.068	1.466.813	1.125.180	1.088.239

Voor 2023 is, zoals besproken en toegelicht in de begroting 2024, een extra dotatie toegevoegd van € 135.000.

In de programmabegroting 2023 was een onttrekking geraamd op basis van het meerjarenonderhoudsplan (MJOP versie december 2022) van € 1.253.000 (exclusief indexering en opslag P-component).

Voor 2023 wordt nu, op basis van de laatste MJOP van augustus 2023, een onttrekking verwacht aan materiele uitgaven van € 1.545.000. Een mutatie van € 292.000. Dit wordt met name veroorzaakt door herplannen van werkzaamheden in de MJOP. In onderstaande tabel worden de mutaties toegelicht.

Doorgeschoven werkzaamheden voorgaande jaren	Mutatie 2023
Harde oevers 2021	272.000
Bos 2022	50.000
Halfverharding 2022	53.000
Asfalt 2022	349.000
	724.000
Herplande werkzaamheden en overige Naar voren gehaald	
Duikers 2024 (a.d.h.v. inspecties)	58.000
Bos 2024 (i.v.m. efficiency)	40.000
Sanitaire voorzieningen 2024 (herpland)	12.000
Doorgeschoven naar 2024	
Asfalt 2023 (i.v.m. doorschuif 2022)	-372.000
Halfverharding 2023 (i.v.m. doorschuif 2022)	-95.000
Gras 2023 (herpland)	-24.000
Overige	
Steenbestorting 2023 (goedkoper)	-25.000
Baggeren 2023 (goedkoper)	-12.000
Steigers 2023 (vervallen na inspectie)	-15.000
Overige	1.000
	-432.000
Totale mutatie t.o.v begroting 2023	292.000

5 Bedrijfsvoering (Dienstverlening SBB)

Dienstverlening Staatsbosbeheer			
Deelproducten	Begroting 2023	1e Begrotingswijziging 2023	Prognose 2023
Beheerinformatie	56.300	35.700	92.000
Uitvoeren Terreininspecties	118.300	-300	118.000
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	34.900	-14.900	20.000
Uitvoeren en begeleiding Terreinbeheer	379.000	23.000	402.000
Omgevingscommunicatie	186.300	-61.300	125.000
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	131.700	-11.700	120.000
Toezicht en Handhaving	418.100	-78.100	340.000
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	38.300	-8.300	30.000
Gebiedsbeheer	1.362.900	-115.900	1.247.000
Beheer subsidieverordening		20.000	20.000
Vrijwilligers en actief burgerschap	42.300	-19.300	23.000
Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	700	43.000
Vorbereiden programma's en projectmanagement	79.500	20.500	100.000
Plannen maken	79.500	20.500	100.000
Bestuurlijke diensten	200.800	-5.800	195.000
Financiële diensten	149.700	37.300	187.000
Juridische diensten	47.000	-19.000	28.000
Ondersteuning	397.500	12.500	410.000
Totaal personele lasten	1.882.200	-82.200	1.800.000

Gebiedsbeheer

De totale dienstverlening voor Gebiedsbeheer valt € 116k lager uit dan begroot.

Dit bestaat uit een aantal voor- en nadelen op activiteitsniveau:

Voor Beheerinformatie (GIS-werkzaamheden, kaartwerk voor bestekken, updaten kaartwerk) blijkt al twee jaar op rij dat er meer uren nodig zijn dan ingeschat. Dit zal worden gerepareerd in de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst (SOK) en de te herijken PDC.

Uitvoeren en begeleiden Terreinbeheer is gerelateerd aan de materiële uitgaven (30%) en kan per jaar fluctueren.

Voor Omgevingscommunicatie heeft het een deel van het jaar ontbroken aan een Boswachter Publiek.

Hetzelfde geldt voor Toezicht en Handhaving; ook daar is de volledige capaciteit pas gedurende het jaar ingevuld.

Maatschappelijke betrokkenheid

Het beheer voor de subsidieverordening is een nieuwe activiteit die in 2023 gestalte heeft gekregen.

Plannen maken

Met de komst van de nieuwe projectmanager wordt nu wel volledig invulling gegeven aan deze activiteit.

Ondersteuning

De overschrijding bij Financiën heeft te maken met het overhevelen van de uren van project control (zoals in 2022 en in de begroting 2024 al is doorgevoerd). Deze worden niet langer ten

laste van de projecten gebracht maar omwille van efficiency en transparantie binnen de SOK verantwoord. Daar staat een lagere onttrekking van de projectkredieten tegenover.

Verantwoording Dienstverlening

Er wordt afgerekend op basis van werkelijke uren maal het afgesproken tarief conform de PDC en Samenwerkingsovereenkomst.

Met inachtneming van het totale budget voor de dienstverlening, uitgezonderd goedgekeurd meerwerk.

Voor de begeleidingsuren van het terreinbeheer (regulier- en groot onderhoud) wordt een norm gehanteerd van 30% van de werkelijke materiele uitgaven.

Nieuwe SOK en herijking PDC

Op 1 januari 2024 vervalt de huidige SOK. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuwe meerjarige SOK vanaf 2024. De nieuwe SOK zal worden voorgelegd in de bestuursvergadering van het DB in november en ter instemming aan het AB in december. De trends die de afgelopen jaren zichtbaar zijn geworden zullen worden meegenomen in de nieuw af te sluiten SOK en PDC. Met de herijking van de PDC is inmiddels ook al gestart. Deze zal naar verwachting in het voorjaar van 2024 worden opgeleverd.

6 Projecten (kredieten en investeringen)

Programma	Budget	Realisatie t/m 2022	Prognose 2023	Restant
Totaal Aanleg Watercompensatie A16 RWS	2.269.630	1.144.644	16.559	1.108.427
Totaal Beheer Rottekijkers	40.000	2.149	5.152	32.699
Totaal Bewegwijzeringsstelsel vanaf Rotte	379.000	353.072	11.647	14.281
Totaal Bijdragen Plankosten	40.000	0	0	40.000
Totaal DRV't Upgrade verlengde molengangpad	999.238	224.483	7.880	766.875
Totaal Fase 2 Vaarwater	450.000	242.869	131.556	75.575
Totaal DRV't Verkenning HBB	100.000	1.710	0	98.290
Totaal KI Entree Eendragtspolder	382.000	46.326	181.001	154.673
Totaal KI LBB Uitwerken Inv.planning	100.000	57.604	20.000	22.397
Totaal KI LBB Realisatie	8.774.557	1.476.055	1.800.000	5.498.502
Totaal Marketingplan Ook dit is de Rotte 20	12.896	5.512	7.327	57
Totaal Oeverversterking fase 1	421.760	249.073	82.906	89.781
Totaal Ontw. Evenemententerr. Eendragtspolder	135.021	31.847	0	103.174
Totaal Ontw. Evenemententerr. Lansingerveld	350.000	23.286	0	326.714
Totaal Ontwikkelingsplan Rottemeren	419.296	422.821	4.480	-8.005
Totaal Ontwikkellocaties fase II	197.000	94.814	16.041	86.145
Totaal Opstellen subsidie verordening	43.000	2.100	15.000	25.900
Totaal Rottebrug verb.plek aan de Rotte	328.210	60.850	57.619	209.741
Totaal Uitbreiding MTB route	351.000	33.231	20.711	297.058
Totaal Waterkwaliteit Bleiswijkse Zoom	320.915	219.367	0	101.548
Totaal Zevenhuizenplas en Bleiswijkse fles	85.393	63.344	18.786	3.263
Uitvoeringsagenda tranche 1 (deel programmamanagen)	80.000		43.368	36.632
Uitvoeringsagenda (deel Trainingsroute WAB)	18.330		9.896	8.434
Uitvoeringsagenda (Handboek meubilair)	34.000		10.218	23.782
Totaal Recreatieschap Rottemeren	16.331.246	4.755.156	2.460.147	9.115.943

Toelichting per project voor zover relevant:

Verlengde Molengangpad

De gemeente Zuidplas heeft onlangs ingestemd met het in procedure brengen van het bestemmingsplan. Het project heeft inmiddels een forse vertraging opgelopen. Dat kan leiden tot financiële gevolgen voor het projectbudget. Zo is er vanwege het achterwege blijven van de benodigde besluitvorming nog niet geïnvesteerd in een nieuwe projectkostenraming. Dat betekent dat de huidige prijsontwikkelingen nog niet zijn verwerkt. Daarnaast heeft de vertraging ook gevolgen voor de subsidiebijdrage van € 1 mln. vanuit de MRDH. De MRDH heeft aangegeven de subsidiebijdrage niet langer beschikbaar te houden voor dit project. Het budget is met dit bedrag naar beneden bijgesteld.

Engineering en aanleg Watercompensatie A16

De aanleg Watercompensatie is gereed. Administratief moet het project nog worden afgewikkeld met RWS. De planning is het project dit jaar nog af te ronden.

Vaarnetwerk de Rotte fase 2

Begin 2023 zijn de nieuwe aanlegvoorzieningen in de Hennipsloot, ringvaart (bij Zuideinde 14) en in de Eendrachtspolder en overstappunten in Nesselande opgeleverd.

Met de provincie Zuid-Holland, Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) en de gemeente Zuidplas is een start van uitvoering van de hele vaarroute Rotte-Hollandse IJssel gevierd. De renovatie van het Zevenhuizer Verlaat door HHSK heeft in 2023 vertraging opgelopen en een begrotingstekort. De gemeente Zuidplas verwacht eind 2023 de eigen aanlegvoorzieningen in de ringvaart op te leveren. Van het resterende bedrag zal € 35.575 blijven staan voor de samenwerking en bebording van de peddelsteigers en zal het resterende bedrag van € 75.575 worden overgeheveld naar de Verblijfsplek Rottebanbrug. Op het moment dat de botenhelling in de Hennipsloot weer actueel wordt zal bij het bestuur hiervoor een nieuw krediet worden aangevraagd.

De subsidie van de landschapstafel Hof van Delfland is met een eindrapportage afgerond.

Bewegwijzering de Rotte

In september zijn de wegmarkeringen aangebracht die de deelgebieden aangeven, daar waar borden ongewenst waren. Ook zijn met een bijdrage van gemeente Rotterdam twee extra entreeborden gerealiseerd bij de Zevenhuizerplas en het Ommoordse Veld. De banners en piketpalen bij de ondernemers zijn nog niet van de grond gekomen. Hiervoor zal dit najaar nog een bericht naar de ondernemers uitgaan. Ondanks het extra budget is er sprake van een lichte overschrijding door uren begeleiding die dit project heeft gevegd.

De subsidie van de landschapstafel Hof van Delfland is met een eindrapportage afgerond.

Project ontwikkellocaties; Bleiswijkse Zoom (“Ezelsbruggetje”)

Het DB heeft in maart 2023 ingestemd met de uitgifte van de erfpacht van 't Ezelsbruggetje. Daarnaast is de intentie uitgesproken om een integrale verkenning uit te voeren naar een mogelijke kwaliteitsimpuls voor dit gebied, ten laste van het project 'Ontwikkellocaties Fase II'. SBB zal hiervoor een projectplan maken en voorleggen aan VAAC en eventueel DB.

Inrichting Evenemententerrein Eendragtspolder en Evenemententerrein Langsingerveld

Er zal voor beide locaties een bestuursvoorstel komen voor het afsluiten van deze kredieten omdat gebleken is uit de business case dat een exploitatie van zowel het evenemententerrein Eendragtspolder als Langsingerveld niet mogelijk is zonder een structurele financiële bijdrage van schap of gemeenten. Ook is na de Coronapandemie geen belangstelling meer voor deze locatie.

Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos – Uitvoering

De uitvoering vordert en loopt volgens planning. Het deelproject Eilandenrijk is gerealiseerd.

Verblijfsplek Rottebanbrug

Afgelopen voorjaar is gestart met de engineering. Die bleek complexer te zijn dan gedacht. Ook is er meermaals overleg met stakeholders gevoerd. De vergunningen (omgevingsvergunning en watervergunning) zijn eind augustus verleend. Er loopt nog een bezwaarprocedure in verband met de oversteekplaats over de Rottebandreef. Tot 22 september kunnen bezwaren worden ingediend. Het budget blijkt o.a. door gestegen prijzen niet meer toereikend om de aanbesteding te kunnen starten. Zie het separate bestuursvoorstel.

Kwaliteitsimpuls Entree Eendragtspolder

De grotere werkzaamheden zijn uitgevoerd. De brug naar de polder en het grote informatiebord is geplaatst. Voor de rest van het jaar worden nog enkele kleine werkzaamheden uitgevoerd.

Uitbreiding MBT route

De routes van uitbreiding zijn opnieuw bekeken met een mountainbike expert en er ligt een nieuw schetsontwerp. De komende maanden wordt er gewerkt aan het opstellen van het voorlopige- en definitief ontwerp voor de kleine familieroute en enkele uitbreidingen van de bestaande route. Hiervoor is op 20 september 2023 ook een inloopbijeenkomst gepland voor de belanghebbenden en de omwonenden.

Daarna zal een scopewijziging en een verlenging van de termijnen voorgelegd worden aan het bestuur en de subsidieverlener (provincie Zuid-Holland). De uitvoering zal in 2024 plaatsvinden.

Opstellen subsidieverordening

De tekst en inhoud van de subsidieverordening is vastgesteld in het AB van december 2022. In september en oktober wordt de verordening ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden van respectievelijk Rotterdam en Lansingerland. Gemeente Zuidplas heeft de verordening al vastgesteld.

Beheer Rottekijkers

De Rottekijker staan er na 4 jaar nog steeds goed bij, alleen loopt de vergunning voor het plaatsen op 31 juli 2024 af. Een bewoner heeft hier een vraag over gesteld bij de gemeente Lansingerland. Mogelijk moeten we op korte termijn de Rottekijker bij het Bleiswijkse Verlaat i.v.m. een handhavings verzoek weghalen. Dit kan eventueel bekostigd worden uit dit budget.

KI LBB Uitwerken Inv.planning

Dit budget is bedoeld voor extra inkomsten uit bijdragen derden. De cofinancieringen in de kwaliteitsimpuls zijn hier het resultaat van.

Marketingplan Ook dit is de Rotte

Het project wordt afgesloten. De eventuele deelname aan dit project loopt voortaan via de subsidieverordening.

Oeverversterking fase I

De Oeverversterking fase 1 is afgerond in het Hogebergsebos. De beschoeiing bij de sluis Zevenhuis Verlaat is vernieuwd en we hebben ook een onderzoek naar de stevigheid van de overige oevers van de Rotte laten uitvoeren. De oeverbescherming bij de jachthaven van boten verhuur van Vliet wordt in een combi project met HHSK samen opgeknapt. Voor het opknappen moet nog budget worden aangevraagd in fase 2, in combinatie met HHSK.

Ontwikkelingsplan Rottemeren

Het Ontwikkelplan was al afgerond, het project wordt afgesloten.

Waterkwaliteit Bleiswijkse Zoom

Het project is afgerond en de afrekening is ingediend en afgestemd met de penvoerder HHSK.

Zevenhuizenplas en Bleiswijkse fles

Betreft de recreatieve voorzieningen gesubsidieerd vanuit de provinciale subsidies Coronadrukke.

Alle voorzieningen zijn geplaatst en de subsidie afrekening is ingediend.

Uitvoeringsagenda tranche I

De projecten uit de uitvoeringsagenda als ook het toetsen van nieuwe initiatieven zijn gestart. Hierover vindt geregeld en op vaste momenten afstemming met de VAAC plaats en het bestuur wordt middels een update op de hoogte gehouden van de vorderingen.

De volgende onderdelen van Tranche I zijn opgestart en in uitvoering:

- Trainingsroute WAB
- Handboek meubilair

7 Vermogen en risicobeheersing**7.1 Risicobeheersing**

Veranderingen in bestaande (eerder gemelde) risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden*	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Invoering van de Vennootschapsbelasting	Vervallen	-	-	-
2. Locatie asfaltfabriek	Vervallen	-	-	-
3. Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats HBB	Incidenteel	€ 87.000	Laag	€ 17.400
4. Ezelsbruggetje	Vervallen	-	-	-
Totaal		€ 87.000		€ 17.400

Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats Hoge Bergse Bos

Uit de eindinspectie van de stortplaats in het Hoge Bergse Bos is gebleken dat het beheerssysteem dat rondom de stortheuvels is aangelegd niet optimaal werkt. Er is een (klein) risico dat in de toekomst een verontreiniging in het grondwater in de omgeving wordt vastgesteld, waardoor bodemsaneringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Met dit risico is in het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde nazorgplan geen rekening gehouden. Indien een dergelijke saneringsnoodzaak aanwezig is, dan is de provincie Zuid-Holland van mening dat het recreatieschap gedurende 10 jaar (tot 1 juli 2025) rekening moet houden met kosten op basis van de maatregelen en de mogelijke kosten die op € 87.000 worden geraamd wat bij een lage kans leidt tot een impact van € 17.400.

7.2 Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen geeft aan of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2023 bedraagt € 2,8 mln.

De maximum omvang van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 87k. Daarmee is de ratio van het weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

7.3 Overzicht reserves

(bedragen * € 1.000)	Saldo 31-12-22	Claims	Toevoeging	Onttrekking	Prognose 31-12-23
OVERZICHT RESERVES ROTTEMEREN					
ALGEMENE RESERVE	4.000	-252	286	-1.340	2.694
BESTEMMINGSRESERVES					
Investeringsreserve	2.731	-1.920		-152	659
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda			385	-132	253
Krediet reconstructie Asfalt			760	-160	600
Reserve Beheer Noordoever	1.866			-121	1.745
Reserve vervangingsinvesteringen	167		35		202
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.901			-42	2.859
Afschrijvingsreserve	1.033		2.415	-36	3.412
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	8.698	-1.920	3.595	-643	9.730
TOTAAL RESERVES	12.698	-2.172	3.881	-1.983	12.424

Algemene reserve

De claims (€ 252) betreffen de toekomstige onttrekkingen op de lopende kredieten per 31-12-2022. Gemakshalve is ervan uitgegaan dat deze in 2023 zullen worden afgerekend. In de praktijk zal dit over 2023 en 2024 plaatsvinden.

De onttrekking 2023 betreft de overheveling naar de Uitvoeringsagenda Tranche I (€ 385), de toevoeging aan de voorziening groot onderhoud (€ 195) en de toevoeging aan het krediet reconstructie Asfalt Eendragtspolder (€ 760k zie separaat bestuursvoorstel).

De toevoeging van € 286k betreft het verwachte overschot 2023. (NJR 2023)

Investeringsreserve

De claims (€ 1.9207) betreffen de toekomstige onttrekkingen op de lopende kredieten per 31-12-2022.

Daarnaast worden twee bestuursvoorstellen ingediend; voor de verhoging van het budget Rottebanbrug (€ 80k) en de monumentale inlaat (€72k), totaal € 152k.

Gemakshalve is ervan uitgegaan dat deze in 2023 zullen worden afgerekend. In de praktijk zal dit over 2023 en 2024 plaatsvinden.

Reserve Beheer Noordoever

Betreft de jaarlijkse structurele onttrekking ten gunste van de beheerlasten.

Reserve vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren.

Reserve Herinrichting Gebied A16

Deze reserve wordt (deels) aangewend voor de bovenwettelijke maatregelen m.b.t. de kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos-A16.

Door extra aangetrokken gelden van derden en subsidies is op dit moment de inschatting dat circa € 921.000 niet wordt aangewend.

Een eventueel restsaldo staat ter beschikking van het bestuur, dan wel de deelnemers op basis van hun inbreng.

Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut. De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve.

De jaarlijkse onttrekking betreft de reële afschrijvingslast in dat jaar.

Meerjarenprognose

(bedragen * € 1.000)	Prognose 31-12-23			Prognose 31-12-24			Prognose 31-12-25			Prognose 31-12-26			Prognose 31-12-27
OVERZICHT RESERVES ROTTEMEREN	Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking		Prognose
ALGEMENE RESERVE	2.694			2.694			2.694			2.694			2.694
BESTEMMINGSRESERVES													
Investeringsreserve	659			659			659			659			659
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda	253		-253	0	pm	pm	0	pm	pm	0	pm	pm	0
Krediet reconstructie Asfalt	600		-600	0			0			0			0
Reserve Beheer Noordoever	1.745		-121	1.624		-121	1.503		-121	1.382		-121	1.261
Reserve vervangingsinvesteringen	202	35		237	35		272	35		307	35		342
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.859		-938	1.921		-1.000	921			921			921
Afschrijvingsreserve	3.412		-117	3.296		-117	3.179		-117	3.063		-117	2.946
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	9.730	35	-2.029	7.737	35	-1.238	6.534	35	-238	6.332	35	-238	6.129
TOTAAL RESERVES	12.424	35	-2.029	10.431	35	-1.238	9.228	35	-238	9.026	35	-238	8.823

Gezien de nieuwe bestuursvoorstellen, de laatste ontwikkelingen omtrent de deelnemersbijdragen en een mogelijke bezuinigingsopgave in de toekomst zijn de toekomstige tranches van de Uitvoeringsagenda niet langer opgenomen in de meerjarenprognose.

In een aparte notitie wordt dit wel nader uitgewerkt.

BIJLAGE I Financieel overzicht Najaarsrapportage 2023

Deelproduct/product	Lasten		Baten		Saldo	
	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging	Primaire begroting 2023	Begroting 2023 na wijziging
Beheerinformatie	56.300	92.000			56.300	92.000
Uitvoeren Terreininspecties	118.300	118.000			118.300	118.000
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	34.900	20.000			34.900	20.000
Uitvoeren Terreinbeheer Regulier Onderhoud	379.000	402.000			379.000	402.000
Omgevingscommunicatie	186.300	125.000			186.300	125.000
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	131.700	120.000			131.700	120.000
Toezicht en Handhaving	418.100	340.000			418.100	340.000
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	38.300	30.000			38.300	30.000
Personeel	1.362.900	1.247.000	0	0	1.362.900	1.247.000
Regulier onderhoud	1.263.500	1.339.000			1.263.500	1.339.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	1.605.900	1.740.800			1.605.900	1.740.800
Afschrijving economisch nut	12.700	12.700			12.700	12.700
Afschrijving maatschappelijk nut	36.300	36.300			36.300	36.300
Energie- en waterverbruik	46.100	43.000			46.100	43.000
Belastingen	110.000	105.800			110.000	105.800
Verzekeringen	37.300	39.300			37.300	39.300
Lasten Sluiswachterswoning	2.000	0			2.000	0
Advieskosten, taxatie en notaris	5.800	7.300			5.800	7.300
Advieskosten Bezwaar en Beroep	1.500	1.500			1.500	1.500
Publiciteit & voorlichting	13.700	10.000			13.700	10.000
Precariorechten			5.900	47.700	-5.900	-47.700
Huren en pachten			720.000	820.800	-720.000	-820.800
Jaarlijkse vrijval voorziening afkoopsummen			24.200	24.200	-24.200	-24.200
Vergunningen, Ontheffingen en Toestemmingen			20.000	13.400	-20.000	-13.400
Veerdiensten			4.100	4.100	-4.100	-4.100
Bijdrage gemeente Zevenhuizen Moerkapelle			9.100	9.100	-9.100	-9.100
Overige lasten en baten				4.000	0	-4.000
Materieel	3.134.800	3.335.700	783.300	923.300	2.351.500	2.412.400
Totaal Gebiedsbeheer	4.497.700	4.582.700	783.300	923.300	3.714.400	3.659.400
Subsidieverordening		20.000			0	20.000
Vrijwilligers en actief burgerschap	42.300	23.000			42.300	23.000
Personeel	42.300	43.000	0	0	42.300	43.000
Subsidieverordening		75.000			0	75.000
Materieel	0	75.000	0	0	0	75.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	118.000	0	0	42.300	118.000
Plan- en projectvoorbereiding	79.500	100.000			79.500	100.000
Personeel	79.500	100.000	0	0	79.500	100.000
Totaal Plannen maken	79.500	100.000	0	0	79.500	100.000
Accountmanagement	81.700	76.000			81.700	76.000
Bestuursadvies	68.400	64.000			68.400	64.000
Secretariaat	50.700	55.000			50.700	55.000
Personeel	200.800	195.000	0	0	200.800	195.000
Bestuurskosten	7.300	7.300			7.300	7.300
Materieel	7.300	7.300	0	0	7.300	7.300
Totaal Bestuurlijke diensten	208.100	202.300	0	0	208.100	202.300
Financieel beleid	12.500	10.000			12.500	10.000
Projectcontrol		39.000			0	39.000
Planning en control	137.200	138.000			137.200	138.000
Personeel	149.700	187.000	0	0	149.700	187.000
Accountantskosten	17.700	22.700			17.700	22.700
Treasury (Bankkosten en rentebaten)	500	800		350.000	500	-349.200
Advies en werk derden		5.000			0	5.000
Materieel	18.200	28.500	0	350.000	18.200	-321.500
Totaal Financiële diensten	167.900	215.500	0	350.000	167.900	-134.500
Aansprakelijkheid	9.900	1.000			9.900	1.000
Juridische ondersteuning	34.500	25.000			34.500	25.000
Procederen	1.300	1.000			1.300	1.000
WOO-procedures	1.300	1.000			1.300	1.000
Personeel	47.000	28.000	0	0	47.000	28.000
Advieskosten	3.700	3.700			3.700	3.700
Materieel	3.700	3.700	0	0	3.700	3.700
Totaal Juridische diensten	50.700	31.700	0	0	50.700	31.700
Totaal Ondersteuning	426.700	449.500	0	350.000	426.700	99.500
Deelnemersbijdrage Gemeente Rotterdam			3.768.100	3.768.100	-3.768.100	-3.768.100
Deelnemersbijdrage Gemeente Lansingerland			207.000	207.000	-207.000	-207.000
Deelnemersbijdrage Gemeente Zuidplas			165.700	165.700	-165.700	-165.700
Totaal deelnemersbijdragen	0	0	4.140.800	4.140.800	-4.140.800	-4.140.800
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.046.200	5.250.200	4.924.100	5.414.100	122.100	-163.900
Totaal kredieten	0	143.100	0	0	0	143.100
Saldo van baten en lasten	5.046.200	5.393.300	4.924.100	5.414.100	122.100	-20.800
Structurele toevoegingen reserves	35.000	35.000			35.000	35.000
Incidentele toevoegingen reserves						
Structurele onttrekkingen reserves			157.100	157.100	-157.100	-157.100
Incidentele onttrekkingen reserves				143.100		-143.100
Totaal mutatie reserves	35.000	35.000	157.100	300.200	-122.100	-265.200
Saldo	5.081.200	5.428.300	5.081.200	5.714.300	0	-286.000

BIJLAGE II Begrotingswijziging Najaarsrapportage 2023

Deelproduct/product	Lasten			Baten			Saldo		
	Primaire begroting 2023	1e begrotingswijziging	Begroting 2023 na wijziging	Primaire begroting 2023	1e begrotingswijziging	Begroting 2023 na wijziging	Primaire begroting 2023	1e begrotingswijziging	Begroting 2023 na wijziging
Personeel	1.362.900	-115.900	1.247.000	0	0	0	1.362.900	-115.900	1.247.000
Materieel	3.134.800	200.900	3.335.700	783.300	140.000	923.300	2.351.500	60.900	2.412.400
Totaal Gebiedsbeheer	4.497.700	85.000	4.582.700	783.300	140.000	923.300	3.714.400	-55.000	3.659.400
Personeel	42.300	700	43.000	0	0	0	42.300	700	43.000
Materieel	0	75.000	75.000	0	0	0	0	75.000	75.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	75.700	118.000	0	0	0	42.300	75.700	118.000
Personeel	79.500	20.500	100.000	0	0	0	79.500	20.500	100.000
Totaal Plannen maken	79.500	20.500	100.000	0	0	0	79.500	20.500	100.000
Ondersteuning - Bestuursproducten									
Personeel	200.800	-5.800	195.000	0	0	0	200.800	-5.800	195.000
Materieel	7.300	0	7.300	0	0	0	7.300	0	7.300
Totaal Bestuurlijke diensten	208.100	-5.800	202.300	0	0	0	208.100	-5.800	202.300
Personeel	149.700	37.300	187.000	0	0	0	149.700	37.300	187.000
Materieel	18.200	10.300	28.500	0	350.000	350.000	18.200	-339.700	-321.500
Totaal Financiële diensten	167.900	47.600	215.500	0	350.000	350.000	167.900	-302.400	-134.500
Personeel	47.000	-19.000	28.000	0	0	0	47.000	-19.000	28.000
Materieel	3.700	0	3.700	0	0	0	3.700	0	3.700
Totaal Juridische diensten	50.700	-19.000	31.700	0	0	0	50.700	-19.000	31.700
Totaal ondersteuning	426.700	22.800	449.500	0	350.000	350.000	426.700	-327.200	99.500
Totaal deelnemersbijdragen	0	0	0	4.140.800	0	4.140.800	-4.140.800	0	-4.140.800
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.046.200	204.000	5.250.200	4.924.100	490.000	5.414.100	122.100	-286.000	-163.900
Totaal kredieten	0	143.100	143.100	0	0	0	0	143.100	143.100
Saldo van baten en lasten	5.046.200	347.100	5.393.300	4.924.100	490.000	5.414.100	122.100	-142.900	-20.800
Totaal mutatie reserves	35.000	0	35.000	157.100	143.100	300.200	-122.100	-143.100	-265.200
Saldo	5.081.200	347.100	5.428.300	5.081.200	633.100	5.714.300	0	-286.000	-286.000